

499

Besluit van 7 december 2017 tot wijziging van de grenzen van de gemeenten Eijsden-Margraten en Maastricht, alsmede de grens van de provincie Limburg

Wij Willem-Alexander, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Op de voordracht van Onze Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van 25 augustus 2017, nr. 2017-0000387516;

Gelet op de artikelen 3, derde lid, onderdeel b, en 13, tweede lid, van de Wet algemene regels herindeling;

De Afdeling advisering van de Raad van State gehoord (advies van 6 september 2017, nr. W04.17.0254/I);

Gezien het nader rapport van Onze Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van 4 december 2017, nr. 2017-0000592862;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Artikel 1

Met ingang van de datum van herindeling worden de grenzen van de gemeenten Eijsden-Margraten en Maastricht, alsmede de grens van de provincie Limburg, gewijzigd zoals aangegeven op de bij dit besluit behorende kaart.

Artikel 2

Dit besluit treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van het Staatsblad waarin het wordt geplaatst.

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst.

Wassenaar, 7 december 2017

Willem-Alexander

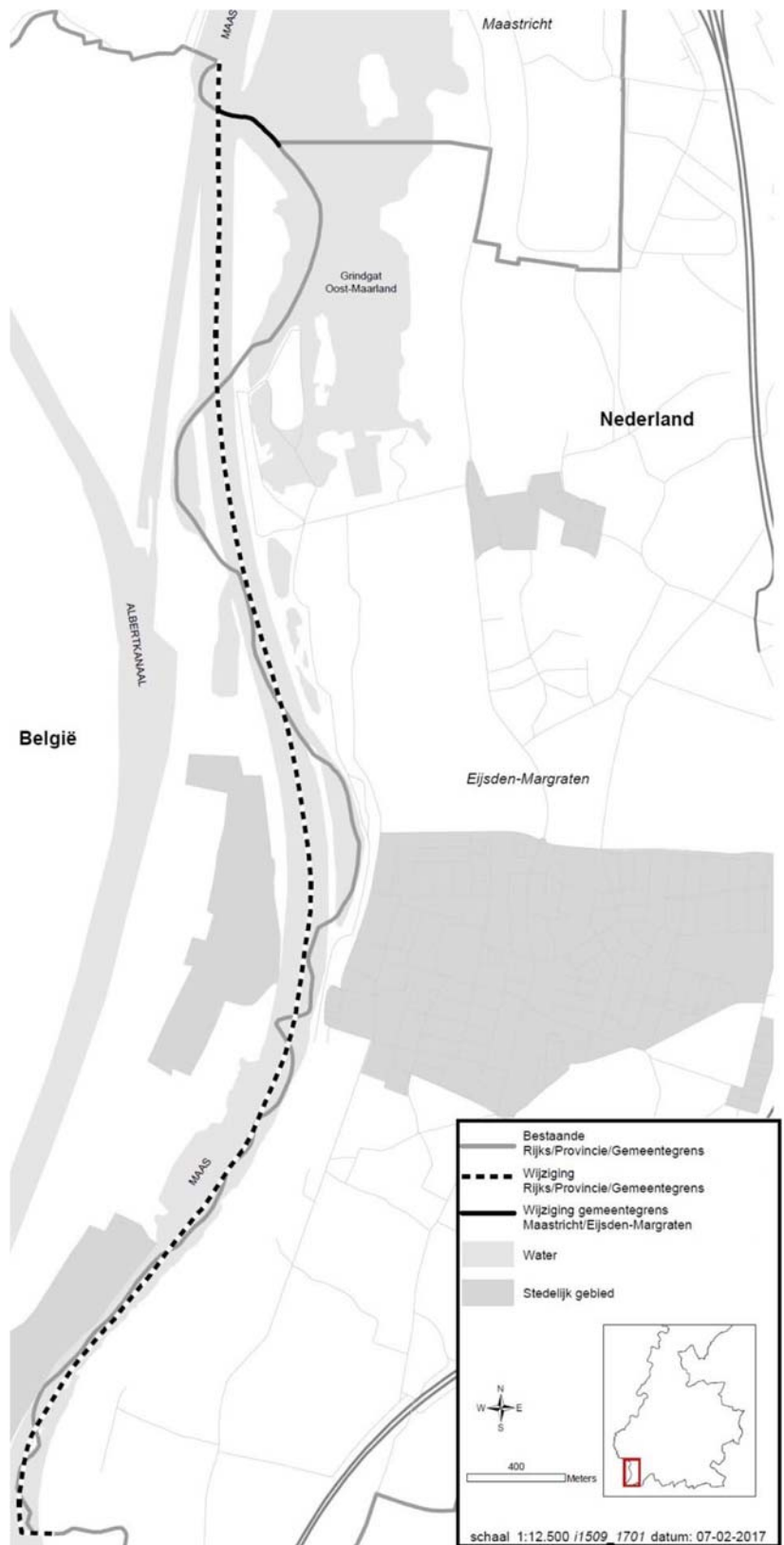
De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
K.H. Ollongren

Uitgegeven de *tweeëntwintigste* december 2017

De Minister van Justitie en Veiligheid,
F.B.J. Grapperhaus

Het advies van de Afdeling advisering van de Raad van State wordt niet openbaar gemaakt op grond van artikel 26, zesde lid jo vijfde lid, van de Wet op de Raad van State, omdat het zonder meer instemmend luidt.

Bijlage: kaart, bedoeld in artikel 1

NOTA VAN TOELICHTING

1. Inleiding

Dit besluit strekt ertoe de grenzen van de gemeenten Eijsden-Margraten en Maastricht, alsmede de grens van de provincie Limburg te wijzigen. Deze grenswijzigingen vloeien voort uit het tussen het Koninkrijk der Nederlanden en het Koninkrijk België gesloten verdrag over de aanpassing van de grens tussen de Nederlandse gemeenten Eijsden-Margraten en Maastricht en de Belgische stad Wezet (Trb. 2016, 196; hierna: het verdrag). Doordat het verdrag de rijksgrens wijzigt, dienen de grenzen van de gemeenten Eijsden-Margraten en Maastricht en de grens van de provincie Limburg hierop aangepast te worden. Het onderhavige besluit voorziet hierin. Aangezien het verdrag op 1 januari 2018 in werking treedt, dienen de grenscorrecties van de gemeentegrenzen en provinciegrens ook op 1 januari 2018 in te gaan.

2. Voorgeschiedenis, inhoud en grondslag van het besluit

2.1. Voorgeschiedenis

2.1.1. Wijziging rijksgrens

Op 19 april 1839 zijn het Koninkrijk der Nederlanden en het Koninkrijk België overeengekomen dat de rijksgrens tussen beide landen deels wordt gevormd door de rivier de Maas. Enkele jaren later, op 8 augustus 1843, zijn beide landen de exacte markering van de rijksgrens overeengekomen (Stb. 1844, 12). Hierbij werd gebruik gemaakt van het zogeheten thalwegbeginsel voor het gebied bij Maastricht en Eijsden-Margraten. Dit betekent dat de te verbinden diepste punten van de Maas de grens vormen tussen beide landen.

Op 24 februari 1961 zijn Nederland en België overeengekomen enkele waterkundige werkzaamheden uit te voeren in de rivier de Maas ter verbetering van de verbinding tussen het Albertkanaal (België) en het Julianakanaal (Nederland). Als gevolg van deze werkzaamheden hebben zich enkele onbewoonde eilandjes vastgehecht aan de oevers van de Maas van zowel België als Nederland. Dat betekent dat de rijksgrens niet langer de loop van de rivier volgt maar op enkele punten over land gaat. De stukken Nederlands grondgebied die aan België zijn aangeland, zijn over land slechts te bereiken via Belgisch grondgebied. Andersom zijn er thans ook enkele stukken Belgisch grondgebied over land enkel bereikbaar vanuit Nederland. Die situatie bemoeilijkt een adequate handhaving door respectievelijk het Nederlandse en Belgische bevoegd gezag. Hierdoor ontstond de noodzaak om de bestaande rijksgrens bij verdrag aan te passen.

Op 1 juni 2016 is in Den Haag het Memorandum van Overeenstemming inzake de onderlinge samenwerking, afspraken en afhandeling van de gevolgen van de wijziging van de grens in de Maas ter hoogte van de gemeenten Wezet, Eijsden-Margraten en Maastricht (verder: het Memorandum van Overeenstemming) ondertekend door de staatssecretaris van Economische Zaken. Het Memorandum van Overeenstemming is hierna op 23 juni 2016 in Wezet ondertekend door de Commissaris van de Koning van de provincie Limburg en de Gouverneur van de Provincie Luik. In het Memorandum van Overeenstemming is overeengekomen dat alle overgaande gebieden worden beschermd door deze te bestemmen als natuur. Zo behouden de gebieden hun natuurwaarde. Voorts is afgesproken dat de gemeenten Eijsden-Margraten en Wezet ervoor zorgen dat er een planologisch regime geldt in de overgaande gebieden. Tot slot

zijn in het Memorandum van Overeenstemming afspraken vastgelegd over de samenwerking op het gebied van waterveiligheid en geschilbeslechting.

Op 28 november 2016 is het verdrag tot grenswijziging in Amsterdam door beide landen ondertekend. In het verdrag is geregeld dat in de plaats van het thalwegbeginsel het middellijnbeginsel wordt gehanteerd en dat dit nieuwe principe van toepassing zal zijn in het gedeelte van de Maas dat loopt tussen de op het land gelegen grenspalen 45 en 49. Het gevolg is dat de beide Maasoeveren op die plaatsen weer opnieuw volledig tot het territorium van Nederland dan wel België horen. Als gevolg van de wijziging van de rijksgrens gaat in totaal ongeveer 35 hectare (land en water) van België naar Nederland over. Circa 16 hectare (land en water) zal van Nederland naar België overgaan.

2.1.2. Herindelingsadvies provincie Limburg

De wijziging van de rijksgrens leidt ertoe dat de gemeentegrenzen en de provinciegrens die samenvallen met de rijksgrens in overeenstemming moeten worden gebracht met de nieuwe rijksgrens. Gedeputeerde staten van Limburg hebben de hiervoor in de Wet algemene regels herindeling (hierna: Wet arhi) vastgelegde procedure doorlopen.¹ Vanaf 8 januari 2016 zijn de gemeentebesturen van Eijsden-Margraten en Maastricht in de gelegenheid gesteld tot het voeren van overleg over de wenselijkheid van de grenscorrectie. Beide gemeenten hebben aangegeven hiervan geen gebruik te willen maken. Hierop hebben gedeputeerde staten een herindelingsontwerp voorbereid dat op 16 februari 2016 is vastgesteld. Dit herindelingsontwerp is vervolgens gestuurd naar de colleges en raden van de betrokken gemeenten, de waterschapsbesturen en naar de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Het herindelingsontwerp heeft acht weken ter inzage gelegen.

Er is één zienswijze ingediend door een belanghebbende uit de gemeente Eijsden-Margraten. Deze zienswijze heeft tot gevolg gehad dat in het Memorandum van Overeenstemming is opgenomen dat de rechten van belanghebbende door zowel het Waalse Gewest als de gemeente Eijsden-Margraten op een zorgvuldige wijze worden afgehandeld. Ook is in het Memorandum van Overeenstemming aangegeven hoe wordt toegezien op naleving van deze afspraken. De zienswijze heeft niet geleid tot aanpassing van het herindelingsontwerp. Het herindelingsadvies is op 8 juli 2016 door provinciale staten van Limburg vastgesteld.

2.2. Inhoud en grondslag van het besluit

Door dit besluit zal het aan Nederland toegevoegde grondgebied onderdeel uitmaken van de gemeente Eijsden-Margraten en de provincie Limburg. De wijzigingen kunnen aangemerkt worden als grenscorrecties die gepaard gaan met een wijziging van de provinciegrens. Op grond van artikel 3, derde lid, onderdeel b, en artikel 13, tweede lid, van de Wet arhi kunnen deze wijzigingen worden vastgesteld bij algemene maatregel van bestuur of wet. Gekozen is voor vaststelling bij algemene maatregel van bestuur, omdat parlementaire betrokkenheid niet voor de hand ligt: het parlement is reeds betrokken bij de vaststelling van het verdrag tot wijziging van de rijksgrens.

---

¹ De procedure tot het vaststellen van het herindelingsadvies is reeds in 2016 gestart, omdat destijds nog de verwachting bestond dat het verdrag op 1 januari 2017 in werking zou treden.

3. Inwerkingtreding

In afwijking van de vaste verandermomenten treedt dit besluit in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van het Staatsblad waarin het besluit wordt geplaatst. Dit houdt verband met het feit dat de grenscorrecties op grond van artikel 1, eerste lid, onderdeel h, van de Wet arhi pas ingaan op de datum van herindeling (1 januari 2018).

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
K.H. Ollongren